

„თავისუფლება ისე არ მოღის“...

1989 წლი, 9 აპრილი. თარიღი, რომელიც თავის თავში დიდ სევდას და სიხარულს ერთდროულად მოიცავს. ცრემლითა და მცხარებით სავსე ფრაგიდია, რომელაც 21 უძანვაულო ადამიანის სცენობელები და უამრავი აირის ჯანმრთელობა შეიცირა. მის იყო ყვავილები, ტიტები რუსთაველის გამზირზე, ხეზე გაპრალი ლექსაგი და 9 აპრილის პიმი - სიმღერა „ვაჩუებოთ ერთობენთ ტიტები“. 1991 წლის 9 აპრილს ოფიციალურად გამოცხადდა ქვეყნის დამოუკიდებლობა, ამ თარიღს კი ითვ ჟადოდა 31 მარტის რევოლუციი, სადაც ძართვება ხალხმა თავისი არჩევანი დიდ დააზისტირა.

1989 წლიდან 32 წლი გავიდა. ამ დღეს გარდაცვლილები გაიხსენებ დედოფლისწყაროში.

9 აპრილს გარდაცვლილთა სისოფნისადმი პატივის მისაგებად დედოფლისწყაროს ღვთისმშობლის მიძინების საკათედრო ტაძარში ხალხი დილიდან შეიკრიბა. ტაძარში გადახდილი პანაშვიდის შემდეგ დედოფლისწყაროს 9 აპრილის მემორიალისაკენ სამგლოვიარო მსვლელობა მოეწყო.

მემორიალი ყვავილებით დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა ნიკოლოზ ჭავჭავაძის მუნიციპალიტეტის აკადემიური კი ხორნაბუჯისა და პერეთის ეპისკოპოსმა მუსე დიმიტრიმ გადაიხადა. მეუფე დიმიტრიმ, ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა და ნურგზარ პაპიაშვილმა ღონისძიებაზე შეკრებილ მოქალაქეებს სიტყვით მიმართეს და წვერი ქვეყნის ისტორიაში 9 აპრილს გარდაცვლილთა ღვანლზე ისაუბრეს.

ნიკოლოზ ჯანიაშვილი, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი: „მოგესალმებით მეგობრებო და მადლობას გიხდით, ამ როულ უამს, პანდემიისას, წვერი გმირების პატივსაცემად რომ მოხვედით. 32 წლის წინ დიდი ტრაგედია დატრიალდა ჩვენს ქვეყანაში, როდესაც საქართველომ თავისი შეიღები დაკარგა, მაგრამ რუსის ტანკებმა და აურაცხელმა ძალამ ქართველი კაცის ლტოლვა თავისუფლებისკენ ვერ ჩაახმო. ის 32 წლის წინანადელი ტრაგედია ქართველი ხალხის ერთიანობის სიმბოლოდ იქცა. ტრაგედიდან რომ წლის თავზე ქართველმა ხალხმა მოიპოვა დამოუკიდებლობა. მას შემდეგ ყოველწლიურად მოვიდიართ წვერი აქ, ვისენებთ და პატივს მივაგებთ ადამიანებს, რომელთაც საკუთარი სიცოცხლის და უსაფრთხოების ფასად მოგვიტანეს თავისუფლება“.

ნურგზარ პაპიაშვილი, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე: „მე იმ თაობის ადამიანი ვარ, რომელსაც თავისი თვალით აქვს წანაში 9 აპრილიც და ის საშინელი დილა, რომელიც იყო 10 აპრილს: მიმოფანტული ფეხსაცმელები, მიმოფანტული ტანსაცმელი, სისხლის გადარეცხილი ადგილები, ტანკებითა და რუსი იურანტების რეალური სახე, გადაკეტილი ქუჩები და აწიოკებული წვენი ხალხი... მას შემდეგ 32 წლი გავიდა. და როგორც ახლა ეს ხე ლამაზად ყვავის, მე დარწმუნებული ვარ, რომ მათი მონაბრივი სულება სასუფეველშიც ასევე არიან. გავა კიდევ ბევრი წლი, გაიზრდებიან თაობები მათი გმირობის მაგალითებზე და მათი სისოფა მარადიული იქნება!“

მეუფე დიმიტრი: „მოგესალმებით. თან მინდა მოგილოცოთ ეს დღე, თან მინდა გავიზიარო ის ტკივილი და მწუხარება, რომელიც დღესაც ცხადად ატყვავა თითოეული წვენგანის გულს. მე ძალიან მიხარია, რომ დღეს ბევრი ადამიანი მოვიდა, განსაკუთრებით ახალგაზრდები ჭარბობენ. მიხარია იმიტომ, რომ დღევანდელი დღის მნიშვნელობა განსაკუთორებით უნდა ავტესნა წვენს მომავალ თაობას, რომ არ მოხდეს დავინება იმ დღადი საქმებისა, რომელსაც ეწირებოდნენ წვენი წნანაპრები. ეს განსაკუთრებით ეხება 9 აპრილსაც, როცა წვენი თაობის ადამიანები დაფინენ გაზაფხულის სუსტის ლამს ტანკების წნანალმდევ შიშველი ხელებით. და თუ ისინი თავს თვლიდნენ ვალდებულად, ქვეყნის დამოუკიდებლობის დასაცავად იქ მდგარიყვნენ, წვენ გვაქვს ვალდებულება, მათი პატივის და დაფასების წიმნად ერთი დღით მოვიდეთ და მადლიერება გამოვხატოთ განეულა ღვანლისების. და ეს, წვენი სამშობლოს აღარასოდეს დასდგომიდეს სხეოთ მძიმე დღეები, როგორიც იყო 9 აპრილი. განსაცდელი, რომელიც დიდი სიხარულით დაგვირგვინდა წვენი ქვეყნის დამოუკიდებლობის გამოცხადებით.“

პატრიოტული, მხატვრული და მუსიკულური წომრები წარმოადგინეს წმ. მეუფე ვახტანგ გორგასლის სკოლა-ინტერნაციის აღსაზრდელებმა, პამლეტ გონაშვილის სახელობის ქართული გალობისა და ხალხური სიმღერის სკოლის მოსწავლეებმა, ახალგაზრდული თეატრის „ბერიკონის“ წორჩამა მსახიობებმა და ფოლკლორულმა ანსამბლმა „ხორნაბუჯამა“. დღის მოვლენად კი იქცა ახალგაზრდა კიბოქსინგელების აქცია-პერფორმანსი: მათ გააცილებენ 9 აპრილს გარდაცვლილთა ფოტოები და ამით ყველას შეასენებ ის გმირები, რომელთაც ქვეყნის თავისუფლებისთვის ბრძოლას უყოფმანოდ შესწირეს თავიანთი სიცოცხლე. მათ შორის იყვნენ სკოლის მოსწავლეები და ორსული მედდა...

ღონისძიება ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს რეგულაციების მქაცრი დაცვით ჩატარდა.

მოამზადა
ინგა შიომლაშვილი

ათასობით არასრულოვანი განათლების მიღება

21- საუკუნეები საქართველოში კვლავ არსებობდა რომელსაც სკოლაში არასდროს უცვლიათ და განათლების მიღვა არიან დარჩენილები. სტატისტიკა საგანგაშოა, რაღაც არა საქართველოში მცხოვრის 10 000-ზე მეტ გაცვლის სამინისტროს მიერ სხვადასხვა უცხოებასთან ერთად ჩატარებული კვლევის შედეგად გაჩდა ცოცხილი. ახლა იცხება გორი ეთები, რა დროსაც მოზარდების იღენტიფიცირება უძღვა მოსდეს და მათი სკოლებს მიღვა დარჩენის მიზანები დაგინდეს.

10 წლის ლეილა ულიანოვკაში ცხოვრის. ბოშა გოგონამ დღეს წერა-კითხვა იცის. საგანგანათლებლო პროცესი მოსწონს, მიუხედავად იმისა, რომ მიჩვეული არაა სკოლის კედლებს და რეკიმს. ირინა მასნავლებელი ძალიან შეუყვარდა. მისი სიყვარულით წერა-კითხვას მეტი მონდომებით სწავლობს. პედაგოგი ამბობს, რომ ლეილა ძალიან გონიერია და მას განვითარების სურვილი აქვთ.

ლეილა და მისი თანატოლები, წლების მანძილზე სკოლის მიღმა იყვნენ

ლიტერატურა. ისინი დღეს იომუღანლოს სკოლაში აგრძელებენ სწავლას ქართულ სექტორზე.

მარინა წიკლაური: „არზიკლოსკალოში, ახლომდებარე ფერმებში დასაქმებულ, ეთნიკურად აზერბაიჯანელ ადამიანებს ჰყავთ შვილები. როდესაც ისინი სასკოლო ასაკს აღწევენ, მშობლებს მიჰყავთ ისინი იორმუღანლოში და, თავად თუ არ შეუძლიათ იქ დარჩენა, შვილებს ბებია-პაპებთან ტოვებენ. მათი დიდი უმრავლესობა შვილებს განათლების მიღმა არ სტოვებს. ბევრი მათგანი ქართულ ენასაც კარგად უცვლება და გასაოცარი ქართულით საუბრობენ.“

ფერმებში დასაქმებულები დაიწერეს ცხოვრის არიან, რომ მათმა შვილებმა ქართული სექტორი დაამთავრონ და საქართველოში ინტეგრირდნენ. რატომ? იმიტომ, რომ თავად პრობლემები ექმნებათ ექიმთან ვიზიტისას, ტრანსპორტით გადაადგილებისას, ნებისმიერ ადგილას... ამიტომ მათთვის პრიორიტეტს წარმოადგენს არა აზერბაიჯანული ენის ცოდნა, არამედ საქართველოს ფიციალური ენის...“

აროეპტის მიმღებარეობისას „ცოდნის სახლს“ 8 პენეფიციარი

მაციო სისტემა, მანდატურის სამსახური, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, სოციალური მომსახურებისა და სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტო“.

ქვეყნის მასშტაბით, ბევრი ლეილა. ანუ ბავშვი, რომელიც სკოლაში განათლების მიღებას ვერ ახიზებს.

იღვივება თუ არა გავვეგის კონსილიურური უფლება - მიღლის განათლება? ეს ის შემთხვევაა, როცა ხელისუფლებასა და ოპოზიციას ერთი პოზიცია აქვს. მაჩვენებელი რომ კატასტროფულია, ამას განათლების ექსპერტი, გიორგი კირთაძე ხელისუფლების გულგრილ დამოკიდებულებას უკავშირებს. ამბობს, რომ გამოსავალი სოციალური ფონის შეცვლა და ეკონომიკის ზრდაა.

„რაც შევხება იმას, რატომ არის ამდენი ბავშვი სკოლის მიღმა დარჩენილი, ეს რამდენიმე პრობლემით არის განპირობებული. პირველ რიგში ამის მიზეზი ქვეყანაში არსებული მძიმე სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობაა. ეს არის ძირითად სიღარიბიდან გამოწვეული პრობლემა, რომლის სრულიად აღმოფხვრა ვერ მოხერდება. მაშინ ქვეყნაში სიღარიბე ალარუნდა იყოს. სკოლის და განათლების მიღმა დარჩენილი ბავვების უმეტესობა შრომაშია ჩამატებული. ზოგი კი საერთოდ საქართველოში სახლისა და ოპარაზის გარეშე დარჩენილი.

მასალა მოამზადა

ინგა შეოლებილი

დარჩენილნი. იმის გამო, რომ დედოფლისწყაროს სოფელში, სადაც ბოშები კომპაქტურად არიან დასახლებულნი, სკოლა არ უზრუნვიონირებს, მათ განათლებაზე არავინ ზრუნავდა. რამდენიმე წლის წინ განათლების სამინისტროს მიერ პროგრამა ამოქმედდა, რომელიც ეთნიკური უმცირესობების განათლებასა და მათ ინტეგრირებას ისახავდა მიზნად. სოფელ ულიანოვიდან ქ. დედოფლისწყაროს მეორე სკოლამდე, მოგვიანებით კი სოფელ ხორნაბუჯის საჯარო სკოლამდეც, სპეციალური ავტობუსი დაინიშნა, რომელიც მოსწავლეთა ტრანსპორტირებას უზრუნველყოფს. ბავშვებმა წერა-ეთხვაც ისწავლეს და უკვე სპექტაკლებშიც იღებენ მონაწილეობას. ხორნაბუჯის საჯარო სკოლას 10 მოსწავლე ჰყავს, ქ. დედოფლისწყაროს მეორე საჯარო სკოლას კი- 6 ბოშა მოსწავლე.

დედოფლისწყაროში, „ცოდნის სახლს“, რომელიც ევროკავშირის დაფინანსებით გაიხსნა, დღემდე ჰყავს მცირენლოვანი ბენეფიციარები, რომელთაც განათლების მიღებასა და ცოდნის გაღრმავებაში ეხმარება. „ცოდნის სახლის“ ხელმძღვანელის, მარინა წიკლაურის განცხადებით, შარშან მათთან ეთნიკურად აზერბაიჯანულ 8 ბავშვს შეასწავლეს ქართული ენა და

პატრიოტიზმი და კოსმოკოლური ზოგადობა

ზოგა პორინია, რომ ნამდვილი პატრიოტიზმი ეცნააღმდეგება პატრიოტიზმს, მაგრამ ეს შეცდომაა. ყოველი ნამდვილი პატრიოტი კოსმოკოლური ისე, რომორც ყოველი გონიერი კოსმოკოლური (და არა ჩვენებური) პატრიოტია. რომორ? ასე, - რომელი ადამიანიც თავის ერს ესახურება კეთილგონიერად და ცდილობს თავის სამოგბლო აღამაღლოს გონერივ, ძონებრივ და ზეობრივ, ამით ის უმზადებს მთელს კაცობრიობას საუკეთესო ცეკვებს, საუკეთესო მეგობარს, ხელს უცყობს მთელი კაცობრიობას განვითარებას, კეთილდღეობას. თუ მთელის ერის განვითარებისათვის საჭიროა კერძო აღამიანთა აღზრდა, ამრეცვე ცალკე ერების აღზრდაა საჭირო, რათა კაცობრიობა ცარმასადგენდეს განვითარებულს ჯგუფს; თუ კერძო აღამიანისათვის არის სასარგებლო აღზრდა ნაციონალური, ინდივიდუალური, აგრეთვე ყოველის ერისათვისაა სასარგებლო ასეთივე აღზრდა, რათა ყოველმა ერმა მოხეტებული ქალა, ენორია, თავისებურება გამოიჩინოს და საკუთარი თანხა შეიტანოს კაცობრიობის სალაროში...

ყველი მამულიშვილი თავის სამშობლოს უნდა ემსახუროს მთელის თავის ძალონით, თანამოქმეთა სარგებლობაზე უნდა ფიქრობდეს და, რამდენადაც გონივრული იქმნება მისი შრომა, რამდენადაც სასარგებლო გამოგდება მშობელი ქვეყნისათვის მისი ღვაწლი, იმდენადვე სასარგებლო იქმნება მთელი კაცობრიობისათვის. ედისონი ამერიკელია, ამერიკაშივე მუშაობს, მაგრამ მისი შრომის ნაყოფს მთელი კაცობრიობა გემულობს. შექსპირი ინგლისელია, ინგლისში მუშაობდა და ცხოვრობდა, მაგრამ მისი ნაწერებით მთელი კაცობრიობა სტკება დღესაც. ეგრეთვე სერვანტესი, გიორგი და სხვა გენიოსები თავის სამშობლოში, თავის თანამოძმეთათვის იღვნოდნენ, მაგრამ დღეს ისინი მთელს კაცობრიობას მიაჩნია თავის ღვიძლ შვილებად.

ყველა გენიოსები ნაციონალურმა ნიადაგმა აღზრდა, აღმოაცენა და განადიდა იქამდის, რომ სხვა ერებმაც კი მიიღეს ისინი საკუთარ შვილებად. მაშასადამე, გენიოსებმა თავის სამშობლოს გარეშეც ჰპოვეს სამშობლო - მთელი ქვეყანა, მთელი კაცობრიობა, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, გენიოსთ ნაწარმოებიც უფრო სარგები და შესაფერებელია ეროვნულ ნიადაგზე. „პამლეტით“, „მეტელირით“ ვერც ერთი ქვეყნის შვილი ვერ დასტებება ისე, ნამეტნავად თარგმანით, როგორც თვით ინგლისელი, რომელიც ინგლისურს ენაზე კითხულობს ამ ნაწარმოებთ. შორს სად მივდივართ? ნუთუ სხვა ქვეყნის შვილი ისე დასტებება „ვეფხისტყაოსნით“ და ისე გაიგებს მას, რაც უნდა კარგი თარგმანი ნაიკითხოს, ან თუნცა კარგად იცოდეს ქართული ენა, როგორც თვით ქართველი? - არასდროს. გენიოსს, როგორც პიროვნებას, ინდივიდს, აქვს საკუთარი სამშობლო, საყვარელი, სათაყვანებელი, ხოლო მის ნაწარმოებს არა, ვინაიდან იგი მთელი კაცობრიობის კუთვნილებაა, როგორც მეცნიერება...

მეცნიერება და გენიოსები გვიხსნიან გზას კოსმოპოლიტიზმისაკენ, მაგრამ მხოლოდ პატრიოტიზმის,

ნაციონალიზმის მეობებით. განავითარეთ ყოველი ერი იქამდის, რომ კარგად ესმოდეს თავისი ეკონომიკური, პოლიტიკური მდგომარეობა, თავის სოციალური ყოფის ავკარგი, მოსპეციური ეკონომიკური უკულმართობა და, უფერელია, მაშინ მოისპობა ერთისაგან მეორის ჩასანთქმელად მისწოდება, ერთმანეთის რბევა, ომები, რომელიც დღეს გამეფებულია დედამიწის ზურგზე.

პატრიოტიზმი, როგორც სიცოცხლე და სიცოცხლესთან გრძნობა,

თითქო დაბადებასთან ერთად ჰყვება ადამიანს და შეიცავს ისეთ ნაწილებს, რომელთაც ვერც ერთი ჭკვათმყოფელი ადამიანი ვერ უარყოფს, როგორც მაგ. არის დედაენა, ისტორიული ნარსული, სახელოვანი მოღვაწენი და ეროვნული ტერიტორია, მნერლობა და სხვა. იმავ წამიდანვე, როცა ბავშვი ქვეყანას იხილავს, მას, გარდა ჰაერისა, სადგომ-საწოლისა, ესაჭიროება აღმზრდელი, რძე - საზრდოდ, ნანა - მოსასვენებლად.

ყველა ეს ხდება ოჯახში, დედის ხელმძღვანელობით და სწორედ აյ არის დასაბამი პატრიოტიზმისა. ყმაწვილი იმ თავიდანვე მჭიდრო კავშირს იმათან ჰერძნობდა, ვინც იმას ესაუბრება, ვინც გარშემო ახვევია, - ვისგანაც პირველ შთაბეჭდილებას ღებულობს. ამიტომ უყვარს ის ენა, რომელიც იმას სიყრმის დროს ესმოდა, და ის ადამიანები მიაჩნია თავისიანებად, რომელიც ამ ენაზე ლაპარაკობენ თუ მღერიან. თავის სოფლელთა სრულიად უმნიშვნელო სხვებისაგან განმასხვავებელი საუბრის კილოც კი მვენიერებად მიაჩნია. თავისი სოფლელი, თუნდაც უკანასკნელი ადამიანი, უცხო ადგილას, უცხო მხარეს რომ შეჰვდეს, დიდ სიამოვნებას აგრძნობინებს. ვიდრე გაფართოვდება ბავშვის მხედველობა და გაიზრდება მისი პატრიოტიზმი, მას მხოლოდ განსაკუთრებით ის სოფლელი, ან დაბა უყვარს, სადაც დაბადებულა და ბავშვობა გაუტარებია.

ვერ წარმომიდგენია ადამიანი სრულის ჭკუისა, საღის გრძნობის პატრონი, რომ ერთი რომელიმე ერი სხვებზე მეტად არ უყვარდეს, ან ერთი რომელიმე კუთხე. რატომ? - იმიტომ: ერთი და იგივე ადამიანი ათასს ადგილას ხომ არ იბადება, არამედ ერთს ადგილას უნდა დაიბადოს, ერთს ოჯახში, ერთი დედა უნდა ჰყავდეს! თუ ვინმე იტყვის ამას, ყველა ერთი ერთნაირად მიყვარსო, - სტყუის, თვალთმაქცობსა: ან ჭკუანაკლებია, ან რომელიმე პარტიის პროგრამით არის ხელფეხშებოჭილი. სამოწყალეო სახლში აღზრდილი ბუშიც კი, რომელსაც, შეიძლება, ათასი ლალა გამოუჩნდეს და გარშემო ათასი ენა ესმოდეს, ბოლოს ერთს რომელსამე ენას ინამებს და ერთს ქვეყანას მიიჩნევს თავის სამშობლოდ...

პატრიოტიზმი უფრო გრძნობის საქმეა, ვიდრე ჭკუანებისა, თუმცა კეთილგონიერება მუდამ ყოფილა და არის მათაყვანებელი და პატივისმცემელი. კოსმოპილიტიზმი მხოლოდ ჭკუის ნაყოფია, ადამიანის კეთილგონიერებისა, მას ადამიანის გულთან საქმე არა აქვს, იგი საღსარია იმ უბედურობის ასაცილებლად, რომელიც დღემდის მთელს კაცობრიობას თავის დასტრიალებს.

ამიტომ კოსმოპოლიტიზმი ასე უნდა გვესმოდეს: გიყვარდეს შენი ერი, შენი ქვეყანა, იღვანებ მის საკეთილდღეოდ, ნუ გძულს სხვა ერები და ნუ გძულს იმათვის ბედნიერება, ნუ შეუძლი იმათ მისწოდებას ხელს და ეცადე, რომ შენი სამშობლო არავინ დაჩაგროს და გაუთანასწორდეს მონინავე ერებს. ვინც უარყოფს თავის ეროვნებას, თავის ქვეყანას იმ ფიქრით, ვითომ კოსმოპოლიტი ვარო, ის არის მახინჯი გრძნობის პატრონი, იგი თავისავე შეუმჩნევლად დიდი მტერია კაცობრიობისა, რომელსაც ვითომ ერთგულებას და სიყვარულს უცხადებს. ლმერთმა დაგვიფაროს ისე გავიგოთ კოსმოპოლიტიზმი, ვითომ ყველამ თავის ეროვნებაზე ხელი აიღოსო. მაშინ მთელმა კაცობრიობამ უნდა უარჲოს თავისი თავი.

ყველა ერი თავისუფლებას ეძებს, რათა თავად იყოს თავისთავის პატრონი, თითონ მოუაროს თავს, თავის საკუთარის ძალ-ღონით განვითარდეს. ცალ-ცალკე ეროვნებათა განვითარება აუცილებელი პირობაა მთელის კაცობრიობის განვითარებისა. ვაჟა-ფშაველა 1905 წ.

კოსმოპილიტიზმი მხოლოდ ჭკუის ნაყოფია, ადამიანის კეთილგონიერებისა, მას ადამიანის გულთან საქმე არა აქვს, იგი საღსარია იმ უბედურობის ასაცილებლად, რომელიც დღემდის მთელს კაცობრიობას თავის დასტრიალებს.

მ ც მ ლ რ დ ს ი ყ ვ 3 ა რ უ ლ ი გ ა დ ა გ ა დ ა რ ჩ ი ნ ს

სიყვარულის დღედ 15 აპრილი საქართველოში 1993 წელს დანესდა უფრონალისტისა და შეუძლიშვილის წარმომაზებელის ბესიკ ჩუბინიძის ინიციატივით. ალასანიშვილი, რომ 15 აპრილი მისი ინიციატორის დაბადების დღეც არის და მან ეს დღესასახული თავის საყვარელ მუსიკულეს – მასას მიყმდვნა. თავდაპირველად ეს დღე „ვალენტინობის“ ალტერნატივად დანესდა, თუმცა ქართველები სიყვარულის დღეს უკვე წერილია ინიშნვისა. საზოგადოების ნაწილი სიყვარულის დღე 15 აპრილს, ნანილი კი ვალენტინობის დღეს საზაულს მიჩნევს. ამ დღეს სიყვარულის ნიშნად წყვილები ერთმანეთს საჩუქრებს ჩუქრისა.

ალბათ, სიყვარული მუსიკივად ჩვენში უნდა იყოს და წელიწადში ერთხელ კი არ უნდა გახსენდებოდეს, არამედ ყოველი დღე, ყოველი წელი, ყოველი წარმომაზების უნდა იყოს გაჯერებული. სამნებარულო, აღარ არის ასე და სიყვარული გასახსენდებელი გაგვიძება... არა და ყველაფერი სიყვარულიდან ინყება, სიყვარული აჩენს ზრუნვის შეგრძენებას, აღმრავს მოქმედების სურვილს, მოქმედების სურვილი გვაძებინებას საქმეს, რომელიც გამოვივა, მერე ვპოულობოთ ამ საქმეს, ვცდილობთ, გაგაკეთოთ რაც შეძლება კარგად და ვცდილობთ, რომ კიდევ უფრო შეტყობინებით მათთვის, ვინც გვიყვარს. ხომ ძალან მარტივია, მაგრამ ამ ყველაფერს სიყვარული სჭრდება. მეტა სიყვარული, რომელიც ყველაზე მეტად იყო ჩვენში, ბევრ სხვა ერთაშორისობით. ეს იყო გრძნობა, რომელიც გამოვივარებდა, რომელ-საც ასე გრძნობდა და ელტვოდა ყველა, ვინც ჩვენს ქვეყანაში ერთხელ მაინც ჩამოყიდო. სიყვარული, რომელიც გავალებული და სტიმულს იმისათვის, რათა საგმირო, დიდი საქმები გვეკეთებინა. გადაგვერჩინა ვიღაც, გაგვერცებინა, ქვაც კი გაგვეცხლებინა... ეს იყო ქვეყნის დიდი სიყვარული, რაც მინის, ხალხის, ტრადიციების, კულტურის და ისახებოდა. სიყვარული ფილარმონი, დედის, შეელების, და-ძმის, საყვარულის მეცნიერების, მეზობელის, უძრავი დანათვის, მით უფრო დიდი და მითშვნელოვანი საქმების კეთებისთვის ვართ მზად, მით უფრო მეტის გადებაზე ვართ თანახმა მათთვის, მით უფრო დიდი და აბაზიარვით, მით უფრო მეტის გადებაზე ვართ შემად. სანამ ვმშვიმით, სასურალია, რომ ბევრად მეტი ყველოთ, ვიდრე ვაკეთებთ, რათა გავაძლიეროთ და განვაკითაროთ ჩვენი ოჯახები, ჩვენი ქვეყანას. იმისათვის, რათა დავიბრუნოთ სიყვარულის ექსპორტის ფუნქცია. იმისათვის, რომ ადამიანები ჩამოიდიდნენ აქ, ჩვენთან, რათა იგრძნონ ადამიანური სითბო, ენერგია წაიღინა და თავადაც გავრცელონ იქ, სადაც ცხოვნებო. ჩვენ დაკარგი სიყვარულის დაბრუნება ჰაერზე მეტად გვჭრდება, თორემ, სხვა შემთხვევაში, ისე ვიქნებათ მუსიკივად უკავშირილო სხვებით და ნაკლებად ვიფიქრები იმაზე.

ლობა, უმედობა იყავებს. შესაბამისად ვკარგავთ ძალას იმისთვის რათა ვაკეთოთ, ვკარგავთ დიდი, გამორჩეული საქმეების სიყვარულით კეთების სურვილს. ეს ნიშავეს იმას, რომ რასაც ჩვენ ვაკეთებთ, ის კარგავს ფასს, ღორებულებას, გამოუსა-დეგარი და ზედმეტი ხდება. ზედმეტი ვ- დებით ჩვენც ჩვენი ცოდნით, ჩვენი უნარებით. უფრო ვამდიმება მინას, ვიდრე ვაბრუნებთ, უფრო ვაფუჭებთ, ვიდრე ვაკე- ფებთ. უფრო ვხდება, ვიდრე ვგრძნობთ, უფრო ვლაპარაკობთ, ვიდრე ვმოქმე- დებთ, უფრო ვწუნებებთ, ვიდრე ვიბრძვით და უფრო ვაკრიტიკებთ ერთმანეთს, ვიდრე

თუ რა შეგვიძლია ჩვენ და რას არ ვაკეთებთ. მუსიკივად გავაკირტებთ სხვებს იმას ნაცემლად რომ დავეხმარით მათ, მუსიკივად ვინუნუნებთ ნაცელად ამისათვის კი მა- გალითი გვინდა, დიდი სიყვარულის მაგა- ლითი, დიდი თავდაწყების, დიდი ზრუნვის. და ეს მაგალითი გვინდა არა ნარსულიდან, არამედ დალევანდელი რეალობიდან. გვინდა მინიშნებები, რომ ეს არის მთავარი, გვინდა რწმება იმისა, რომ შეგვიძლია სიყვარული და გვინდა ცოდნა იმისა, რამდნან მინშვნელოვანია ის, როგორც ყოველდღიურ ცხოვრებაში, ისე დიდი საქმების საკეთე- ბლად, დიდი მიზნების მისაღწევად, დიდი

ვეხმარებით და ეს ყველაფერი მხოლოდ იმის გამო, რომ სიყვარულს ვყარგავთ. მა- ცოცხლებელ, მამორძაველ სიყვარულს. რაც უფრო დიდია სიყვარული, რაც უფრო ფართოა არაული ადამიანების ნრის, ჯგუ- ფის, ვინც გვიყვარს და ვისზეც ვზრუნ- ვთ, მით უფრო დიდი და მითშვნელოვანი საქმების კეთებისთვის ვართ მზად, მით უფრო მეტის გადებაზე ვართ თანახმა მათთვის, მით უფრო მეტის გადებაზე ვაკეთოთ, მით უფრო მეტის გადებაზე ვაკეთობთ, მათთვის, მით უფრო მეტის გადებაზე ვაკეთობთ, რათა გა- დასასახად ვართ შემად. სანამ ვმშვიმით, სასურალია, რამ ბევრად მეტი ყველოთ, ვიდრე ვაკეთებთ, რათა გავაძლიერორთ და განვაკითაროთ რვენი ოჯახები, ჩვენი ქვეყანას. იმისათვის, რათა დავიბრუნოთ სიყვა- რულის ექსპორტის ფუნქცია. იმისათვის, რომ ადამიანები ჩამოიდიდნენ აქ, ჩვენთან, რათა იგრძნონ ადამიანური სითბო, ენერგია წაიღინა და თავადაც გავრცელონ იქ, სადაც ცხოვნებო. ჩვენ დაკარგი სიყვარულის დაბრუნება ჰაერზე მეტად გვჭრდება, თორემ, სხვა შემთხვევაში, ისე ვიქნებათ მუსიკივად უკავშირილო სტიმულს. ჩვენ, შეიძლება, არასდროს ვყვითებით გამოვიდთ, მაგრამ ყოველთვის გვეკინდა დამდინარები იმდენი სტანდარტი ასახებოდა. სიყვარული ფილარმონი, დედის, შეელების, და-ძმის, საყვარულის მეცნიერების საღამო მოვარეული და დაგვე- ვრცელებინა ისე, უანგანი.

ჩვენ უკვე დიდი ხანია ამ სიყვარულს წელ-წელ ვყვარებთ, დღითი დღე, ნაბიჯ- ნაბიჯ. მის ადგილს ნიშილიზმი, უნდო-

თავდადებისათვის. ჩვენ გვინდა გვჭონდეს ეს მაგალითი ვინძმესგან, ადამიანისგან, ადა- მისათვის მაგალითი კაგვუსგან, მაგალითი გველაფერი გაგვიჩნდება, უპირვე- ლესად მათი, ვანც მაგალითს მოვცემს. ჩვენ ვეცდებით მათთვით ერთად ვაკეთოთ საერთო საქმე, გაგვიჩნდება სურვილი იმი- სა, რომ ჩვენც შევიტანოთ ჩვენი, თუნდაც პატარი წელილი დიდი, მნიშვნელოვანი სა- ქმების კეთებაში, იმისათვის, რომ ჩვენც მიეროლით ეს სიყვარული, ვაგრძნორთ, ვ- ტაროთ და გავარცელოთ. სიყვარულით გავიღილოთ ყოველი ყოველი დიღას, სიყვარულით ვაკეთოთ ყოველი დიღას სიყვარულით ვაკეთოთ ასახელები გაეცემოს. ჩვენი ვარა არა დაგვალიორი გველუნებით უანგანი ეს კერძო და უანგანი ვეცდებით მისათვის, რომ უკერძო საკეთო ვაკეთოს და ასახებოდა. რათა და ვაკეთოს მათთვის და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მით უკერძო დიდი და რათა და ვაკეთოს მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, ასეთი დიდი და მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის, მათთვის, რათა და ვაკეთოს და ასახებოდა გამოვიდთ, მათთვის,

ქართველი ქადაგის ქადაგი

ნინო, მინდა ინტერვიუ წიგნის იდეაზე საუბრით და-
ვიწყოთ. რომანი „დაბადების დღე“ ესაა ორი თინერიკერი
ბიჭის ამბავი, რომელსაც ნინო ვახანიამ, არა დაკარგული,
არა მედ გამწარებული თაობის წარმომადგენლები უნი-
და. როგორ გაჩნდა წიგნის იდეა მოზარდების შესახებ?

პირველი მარცვალი ორი თუ სამი წლის წინ გაჩნდა. არ ვიცი გახსოვს თუ არა, მთელი სოციალური ქსელი და ტელევიზია მოიცვა ამბავმა ტყუპ ძმებზე, 14 წლის ბიჭებზე, რომლებიც დაიკარგნენ. ორი დღე მთელი ფეისბუქი ეძებდა ამ ბავშვებს, არც ისე სასიამოვნო პროგნოზებიც კეთდებოდა და მახსოვს ყველანი ძალიან ვდარღობდით. თუმცა, რეალურ ამბავში, საბეჭინიეროდ, კველაფერი კარგად დამთავრდა. ეს ბავშვები ქობულეთში აღმოჩნდნენ, თურმე ფულს მთელი წელი აგროვებდნენ მხოლოდ იმისთვის, რომ ზღვაზე გაპარულიყონენ. ძალიან საყვარელი ბიჭები არიან. მაშინ, ძალიან იმოქმედა ამ ამბავმა, მეხსიერებაში ჩავკეცე და ვიფიქრე, რომ სხვა დროს აუცილებლად მივუზრუნდებოდი. ჩამრჩა ერთადერთი კითხვა: რა აიძულებს ამ ასაკის ადამიანებს რომ გაიქცნენ? გასულ წელს, ვიდრე პანდემია დაიწყებოდა, დაახლოებით იანვრის შუა რიცხვებში, ისევ გამახსენდა ეს ამბავი და იდეას მოვეჭიდე.

მერე კიდევ ერთი უცნაური შემთხვევა მოხდა. ქუჩაში მივდიოდი და გზაზე გადაგდებული საათამაშო ვირი დავინახე. პატარა, ლურჯი ვირუკელა, ვარდისფერყურებიანი. გადაგდებული კი იყო და თანაც ბუჩქები, მაგრამ ძალიან ლირსეულად იჯდა, თითქოს თავისი დიდი, ვერცხლისფერი, ლამაზი თვალებით მეძახდა. მიგხვდი, რომ რაღაცის ნიშანი იყო. მერე ისე მიება ერთმანეთს ყველაფერი, რომ მუშაობა დავიწყე.

დასახუცისშივე ძალიან მამხნევებდა ზეიადი (კვარაცხელია), მას გავუზიარე ყველაფერი. ზოგადად ზეიადი არამხოლლი ჩემი, არამედ ძალიან ბევრი ადამიანის სტიმული, მუდმივი ბიძგის მომცემი და მხარდაჭერია. გამამხნევა და მითხრა, რომ მუშაობა დამეწყო. მეც დავიწყე, მერე კი პანდემიაც დაემთხვა. პანდემიით თავიდან, ისევე როგორც ყველა, მეც გაოგნებული ვიყავი. მაგრამ ნელ-ნელა, როცა ეს ემოცია დაინტინდა, აღმოვაჩინე, რომ ძალიან ბევრი დრო გამიჩნდა ნერისთვის. ბოლოს ყველაფერი უკვე ნებაყოფლობით იზოლაციაში დამთავრდა, როცა მწერალთა სახლმა, დეკომბერში, შემოქმედებითი საარეზიდენციო პროგრამა შემომთავაზა. იქ მივიღე მონანილეობა და ორი კვირა ზუსტად გავთვალე იმისთვის, თუ რაში გამოვიყენებდი. რომანის ფინალზე მქონდა სამუშაო, დასარედაქტირებელი იყო, რაღაც ჩავარდნებიც უნდა ამოქმენა. ეს ორი კვირა მწერალთა სახლის მხრიდან შემოთავაზებული ფანტასტიკური შესაძლებლობა იყო და მეც გამოვიყენე.

-რომანი „დაბადების დღე“ მოგზაურობაა დაკარგული დაბადების დღის საძიებლად და მის დასაბრუნებლად. რას ნიშნავს 14 წლის მოზარდებისთვის დაბადების დღის დაკარგვა? ან რას ნიშნავს ძიება მის დასაბრუნებლად?

ძალიან ღრმად მწამს, რომ ადამიანი ორჯერ იბა-დება: პირველად ფიზიკურად და მეორედ მაშინ, როცა საკუთარ თავს უსვამს კითხვას: „ვინ ვარ მე?“ ანუ, როცა იწყება თვითშემეცნებისა და თვითგამორკვევის პროცესი. მასხველს ჩემი თავი ამ ასაკში. სხვათა შორის, როცა რომანზე ვმუშაობდი, არ ვიცოდი რამდენად და-მებმარებოდა პირადი გამოცდილება ან ჩემი მაშინდე-ლი შთაბეჭდილებები, როცა 14 წლისა ვიყავი. თუმცა, ვფიქრობდი, რომ არსებობს რაღაც ფუნდმენტური გა-მოცდილებები, რაც ერთსა და იმავე ასაკში ყველა ადა-მიანისთვის საერთოა, მაგრამ ვიცოდი ისიც, რომ დღე-ვანდელი თანეიჯერები ძალიან განხსნავდებიან ჩემი თაობის თინეიჯერებისგან. დავწიყოთ იმით, რომ ვირ-ტუალურ რეალობაში ცხოვრობენ. ჩვენთვის კი ერთი რეალობა არსებობდა, ერთი განზომილება. ერთადერ-თი, რაშიც ვემთხვევით ერთმანეთს, ისაა, რომ ორივე პოსტტრაბეჭდილი თაობა ვართ. ამდენად, ამ ბარშევების ფსიქიკაც, პიროვნებაც პოსტომის გამოცდილების, სტრესისა და ტრავმის შედეგად ყალბდება. პირადად ჩემთვის, როცა ამ ბიჭებზე ვფიქრობდი, ამოსავალი კი-თხვა სწორედ ეს იყო: ვინ ვართ ჩვენ? ისინი ხელახლა უნდა დაიბადონ იმ ტკივილების, იმ საიდუმლოს შემ-დეგ, რომელსაც დასთან მიმართებით ატარებენ და რაც ძალიან მოქმედებს მათ პატივმოყვარეობაზე, დამტურ სიყვარულზე, ლირსებაზე. ძალიან დიდი უსამართლო-ბა დატრიალდა მათ თავს და ეს ვერ გადალახეს, ვერ გადახარშეს. და ეს ყველაფერი თითქოს ლეგიტიმურ უფლებას ართმევს მათ, რომ საკუთარი დაბადების დღე იზეომონ, აღნიშნონ, ანუ იყვნენ ცოცხლები. ახლა კი სიცოცხლის ხელახალ განზომილებას იბრუნებენ. ჩემთ-ვის მთავარი იყო, ეს ბიჭები ხელახლა ჩამებრუნებინა სიკოცხოების კალაპოტში.

-როგორ ფრინვით, დღევანდელი თაობა, ამ პიჭების შესგავსად, დაბადებისდღედაკარგული თაობაა?

საერთოდ მოვერიდებოდი კონკრეტული სახელების დარქმევას. სახელები მაინც პირობითა ხოლმე. შეიძლება ვიღაც ერთი გამოეროს სრულიად განსხვავებული და მთელი თაობის საერთო სურათი შეცვალოს. ვფიქრობ, დღეს გაცილებით მრავალფეროვანია თინერჯერების თაობა. მრავალმხრივად შეგვიძლია ვისაუბროთ მათზე. რაც უნდა იყოს, მუდმივად აღტაცებული ვარ მომავალი თაობებით. ძალიან ბურივი რამება, სამყაროს კანონია რომ ახლა ვინც მოდის, ახლა ვინც

ნინო სადლოგალაშვილის
ახალი რომანი

შლის ფოთლებს, ახლა ვინც ისხამს ყვავილებს, ნაყოფს, ვისაც სიცოცხლე მოაქვს ახალი სახეებით, ახალი აზროვნებით, ახალი მეტყველებით, იმსახურებს, რომ შეხაროდნენ. რა თქმა უნდა, არის უამრავი პრობლემა, უამრავი ტკივილი და ამ ყველაფრით ჩვენც ვართ დაჭრილნი. ყოველ შემთხვევაში, აუცილებლად უნდა გვეხებოდეს და უნდა ვგრძნობდეთ მათ. ძალიან მოვინდომე, რომ ცოტა ახლოს მიღსულიყავი მათთან.

ძალიან დამეხმარა ჩემი უმცროსი მეგობარი, თითქმის ჩემი შვილობილი, ლაზარე. ზუსტად 14 წლის იყო, როცა რომანზე მუშაობა დავიწყე. თითქოს ალექსაც წააგავს. მას ვაკითხებდი ხოლმე. ლექსიკაშიც ძალიან დამეხმარა, მიხსნიდა, როგორ საუბრობენ დღეს რაღაცები გადამისაზა, რაღაცებზე მითხრა, რომ არა ჩვენ ასე არ ვიტყოდითო. დამეხმარა იმაშიც, რომ მეტნაკლებად გამეგო რას უსმენენ, რას უყურებენ, რა მოსწონთ, რა არ მოსწონთ. დავიწყე ანიმეების ყურებაც. მასხოვს, მთელი გაზაფხული იმ ანიმეებს ვუყურებდი, რომლებიც ახლა ძალიან პოსულარულია. შევეცადე ახლოს მიღსულიყავი მათთან და გამეგო რა ანუხებთ, რა სტკივათ. ძალიან ბევრია ეს ტკივილი ძალიან ბევრი.

-საზოგადოება და მისი დამოკიდებულება ახსენეთ ნინო. წიგნს ძალიან საინტერესო ფრაზით იწყებთ: „მე ვი ცინი, შევ ტირი, ის ყვირის, ჩვენ ვხარხარებთ, თქვენ ბლა ვით, ისინი ღრიალებები“ ესაა საზოგადოება და მისი და მოკიდებულება თინერიკერების პრობლემატიკის მიმართ.

დიდნილად მაყურებლის, შორიდან შემფასებლის დამბულინგებელის როლს ვირგებთ. ძალიან ზედაპირ რულად რომ გადავაკლოთ თვალი, ისეთი შთაბეჭდი ლება იქმნება, თითქოს ეს პრობლემებიც ჩვენი თვით რეაქტებისათვის გვჭირდება. პოსტებით დაკომენტარებით ვკოთქოთებდთ, ვძჭიბოთ, მოვთქვამთ მაგრამ პრობლემები მაინც პრობლემებად რჩება. ბევრი ტრაგედია მოხდა, ბევრი რამ დატხვა, მათ შორის შაქარაშვილისა და მაჩალიკაშვილის ამბებიც. რა ხდება ჩვენს თავს?! თითქოს ყველა მხრიდან უონავს წყალი ჭერი გადასახურია, შენობა ინგრევა. მით უმეტეს, რომ ესაა ასაკი, როცა ხუთმაგად გამძაფრებულია ყველა ფრის აღქმა. ამიტომ თითქოს ყველაფერი დაზუმული ძალიან ახორციელოს გაძლიერება.

რაც შეეხება საზოგადოებას, საგამოძიებო ოქმებში გეილევა.
რაც შეეხება საზოგადოებას, საგამოძიებო ოქმებში
ში — რომანის მეორე ხაშტი, მეორე შრეში — მინდონდ
მეჩვენებინა, რომ ყველა, ვინც ლაპარაკობს რაღაცაზე
მათ შორის მშობლებიც კი, ლაპარაკობენ ერთადერთი
პოზიციდან: ოღონდ მე არ დამბრალდეს რამე. იმიტომ
რომ ძალიან დიდი პასუხისმგებლობაა რეალურად. განა
იმ მშობლებისა არ მესმის. შეიძლება პირიქით, მეც მშო
ბლის პოზიციდან ვწერდი. მაგრამ ხდება ხოლმე, როცა
ფაქტის წინაშე აღმოჩნდები, საკუთარი თავის დადანა
შაულება მომხდარში შემზარვია. და ჩვენ, ალბათ, ყვე
ლაზე მეტად ეს გვაკლია პირადი პასუხისმგებლობა.

-პერსპექტივასთან დაკავშირებით მინდა გვითხოთ

କୁଙ୍କ ଝେଫାତ ଅମ୍ବାଜ୍ବ ରୋଗରୂପ ଗାମନ୍ଦିରୀବାଶି ହାରିଟ୍ୟୁଲା
ଅଧାମିବାନ୍ଦୀଳେ, ଆସ୍ଵା ଦିକ୍ଷବଳୀ କ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡିଲାନ, ମାଗରାନ
ଝେଫାତ ଅମ୍ବାଜ୍ବ ଆସ୍ଵା କାମ୍ରାରୀଳ ତଥାଲୀତ. ରାତ୍ରିମାତା କାମ୍ରା
ରୀଳ ଅନ୍ଦୀକ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡିଲା ମର୍ମକ୍ଷେତ୍ରାଲ୍ଲା କ୍ରମକର୍ତ୍ତୁଲୀ ତାସାଜ୍ଞାପି?

ଏ କାମ୍ରେରାତ ତାଗିଲିଲା ଗାନ୍ଧିନ୍ଦା. ତିତକ୍ଷେ କ୍ଷେତ୍ରସନ୍ଧାଜ୍ଞ
କ୍ଷେତ୍ରମୌ କ୍ଷେତ୍ରିରା. ଦାଲିନାନ ଦୁଃଖେଦରିଗ୍ରୀ ଯୁଗ. ତାନାମେଫରିଗ୍ରୀ
ରୂପକ୍ଷେତ୍ରିନିତିର ଦା ଉମିଲିଲାନ ତିତକ୍ଷେ ନାରମିଲୁଦଗନ୍ଧେଲିନା
ତାନ ପ୍ରେଲାଭ୍ୟାକ୍ରିଯୁ ଜନିଲାଜ୍ବିତ ବ୍ୟାପା. କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରିଲ
ଦିନାମିକାମାତ୍ର ମରିଥିବାରୀ, ରାମ ବିଠ୍ଠୁରାଲ୍ଲାରି ବାତ୍ରେବି ନା
ମନେଲା. ର୍ଯ୍ୟାଲ୍ଲାରାତ, ବ୍ୟାମ ଉପରେ ରାତି ଗାନ୍ଧିମିଲେବାଶି
ବ୍ୟକ୍ରମକର୍ତ୍ତାତ, ଶେଇଲ୍ଲେବା ମେହୁରିଶିତ ଦା ଅବାଲୀ କ୍ଷେତ୍ରିଲ
କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟାପି, କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରିକୁଣ୍ଡିଲା ଗ୍ରେମାତ୍ରିବା. ଅମିତିରମ, ବିଭ୍ୟାକ୍ରିଯୁ
ରାମ ଦାଲିନାନ ଦୁଃଖେଦରିଗ୍ରୀ ଜ୍ଵଳେବାରି, ତୁମ ଏରତ-ଏରତ କ୍ଷେତ୍ର
ସନ୍ଧାଜ୍ଞ ତଥାଲୀତ କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରିକୁ ଏ କାମ୍ରାରା ଦା ମନ୍ଦିରାଳ୍ଲା

საც სნორედ მისი სამუალებით დაგვანახვებდა. კამერა, ამავე დროს, დამატებითი ხერხი იყო იმისთვის, რომ უკეთ მეჩვენებინა, რა ხდებოდა იქ, შეგნით. მეჩვენებინა არა ერთის ან მეორის ჰერსპექტივა, არამედ ზოგადი ფონი.

სადაც კამერის პერსპექტივა შემოდის, იქ ობიექტი-
ფში მარგინალური ზებული პერსონაჟები ექცევიან, იგივე
მოხუცთა თავშესაფრის წევრები. რჩება შთაბეჭდილე-
ბა, რომ ისინიც, ბიჭების მსგავსად, გარიყული არიან
და საზოგადოებას მათ მიმართაც მაყურებლის პოზი-
ცია უკავია.

ინტერპრეტაცია სწორედ ამიტომაა ძალიან კარგი. სიმართლე გითხრა, ამ კუთხით არ მიფიქრია. ბავშვებმა რომ ზღართანი მოადინეს მოხუცთა თავშესაფარში და ამ ამბავს შორიდან შეეხედე, მერე დავფიქრდი, კი მა-გრამ, აქ რა უნდათ? ისე მოხდა, რომ ბიჭებმა ორ დღეში თითქოს მთელი ცხოვრების გზა გაიარეს, ბავშვობიდან სიბერეუმდე. ეს მოხუცებიც ამობრუნებული ბავშვები არიან და ბავშვები კიდევ შეტრალებული მოხუცები. და რაც მთავარია, აქ, მოხუცთა თავშესაფარში მხია-რულებაა, ქორნილია და ეს კარნავალურობაც საჭიროა. ზუსტად ვიცოდი, კარნავალურობა, ჰეფი ენდი დასას-რულს ვერ ექნებოდა, ამიტომ მინდოდა, ამ ბავშვების-თვის შედარებით ადრე, დასასრულამდე განმეოდევი-ნებინა ცოტაოდენი კარნავალი. თუმცა მასში, რა თქმა უნდა, ძალიან ბევრი სევდა.

-ხშირად წერთ შიშტე. წერთ გოგონაზე, რომელმაც გველის შიში გადალახა და საწრისაც სწორედ ამის მერე შეუყვარდა. წერთ სიმაღლიდან ხტომის შიშტეც. რისი ეშინიათ თქვენს პერსონაჟებს?

ჩემს პერსონულებს, ალბათ, ყველაზე მეტად იმის აღმოჩენის უშინათ, რომ ცხოვრება მათ მიღმა მიდის. ეშინიათ, რომ ამდენმა გარემოსტრესმა, შინაგანმა კონფლიქტმა ცხოვრების აქეთ არ გადმოაგდოს, მარგინალუბად არ დატოვოს.

-როგორც მივხვდი, ზღვა ერთგვარად ამის სიმბოლოა, ის, რაც ჯერ კიდევ უცნობია, უხილავი, შეუცნობელი და ის, რისი დანახვაცაა დაბადების დღის აღდგენაც და დაბრუნება(3).

დიდი მაღლობა ამ ხედვისთვის. კი, ზუსტად ეგრეა. თან ნახეთ, როგორ ხდება: ზღვაზე ლამით ჩადიან. ლამით ზღვას ვერ ხედავენ, მაგრამ გრძნობენ, რომ იქ არიან, გრძნობენ ხმით, სუნით. ცხოვრების მთელი საიდუმლოებაც ეს არის ალბათ, რომ იქ ხარ, მიხვდა, მაგრამ ვერ ხედავ, მხოლოდ გრძნობ და მთელი ეს ჭეშმარიტება ამ დაუნახავით გეძლევა, დანახულზე მეტით. ლამის ზღვა გაძლევს ამის საშუალებას. დღისით ჩასვლა და გაშლილი პერიზაფის ნახვა ამბავს იღუმალებას დაუკარგავდა. ბოლოს კა ალეს ხილვაა, რეალურად დის აჩრდილთან შესვედრა მისთვის თითქოს დროს კრავს და ერთიანობას ანიჭებს. ყველაზე დიდი კომპლექსები რაც კი თავისი დის მიმართ ჰქონდა, სწორედ ამ უკანასკნელ სცენაში შეიკრა.

ესაუბრა
ძითი გახორცია

დედოფლისნებაროს მუნიციპალიტეტის მწიგნობართა ასოციაციის სახელით: ვანო ნატროშვილი, ნანა ჭიქინაძე, ინგა შიოლაშვილი, ნაირა გორაშვილი, თამარ თამაზაშვილი ღრმა მწერალებას გამოთქვამენ დიდი ქართველი მწერლის გურამ დოჩანაშვილის

საბჭოთა სინამდვილიდან- ჯინსების თაობამდე

ყოველი ცხრა აპრილის ცინ უცნაური გრძელება მუსიკაში. ყოველ ჯერზე მარნა, რომ ისე 16 ლილ ვარ და გოლო, დამათავრებული კლასის მოსახლე.

კარგად მასსოფს, იმ დღეს დილაადრიან გავიღიანეთ და ქ. დედოფლისინარის პირველ სკოლის წინ შევიკრიბეთ. კახეთის ტური ქართული ენისა და ლიტერატურის მასნავლებელმა ლალი ბასილ შევილმა და გვიგვეგმა. მაშინ პირველად გავეპარეთ კლასის ხელმძღვანელს. ეს გრძელი მატალონ იყო.

ავტომუსში ასულებმა თვალი მოვარით სახლიდან სკოლისკენ მომავალ დარეჯან მასნავლებელს-ჩვენს დამრიგებელსა და ქიმის მასნავლებელს. სიმაცრით და დისციპლინით ცწობილმა ბედაგოგმა ჩვენი გული ვერ მოიგო. მასთან მეგობრობა ნაკლებად გამოგდიოდა. ჰოდა, ჩვენც პროტესტის ნიშანად გავეპარეთ.

არა, სკოლა არ გავიცდეთა. უქმე დღე იყო. მაგრამ ჩვენ მორალური კოდექსი მარაგაბად გვდრონიდა და გვანწებდა. ამიტომაც იყო, რომ ავტომუსში აუცვიდით და გავისუსეთ. ასე დავემალეთ მას და, ასე განსაჯეთ, საკუთარი სინდისაც...

დაგოთ-გარეჯი, იყალთოს აკადემია მოვიარეთ და ნინანდლის სახლ-მუზეუმში მისულებს ხალხის შემფოთებული სახეები შემოგვეფეთა - წუხელ ბარებით აუჩეხათო საპროტესტო აქციის მონაწილეები, წუხედნენ. მაშინ პროტესტიც და აქციის დარბევაც უცხო ხილი იყო საძირთა სინამდვილები. 1989 წლის პროლიტელი გრძელი საპროტესტო ტალღა დამოუკიდებლობის მოთხოვნით უჩენებულოდ ჩანდა ქვეყნის ხელისუფლებისთვის. „რა გინდათ, საბჭოთა კავშირში თქვენ ხომ ყველაზე კარგად ცხოვრონთ“ - გულწრფელად უკვირდათ რუსებს და ვერ აეხსოთ, რა თავისუფლებაზე იყო საუბარი.

არცა გასაკვირო. რუსეთი დამპყრობელი იყო და თავისუფლების დაკარგვაც არასოდეს უგმიათ ამ ქვეყნის მოქალაქეებს. მათი მეფებიც არ დამდგარან დღლების ნინაშე - ან ხალხის ფიზიკური გადარჩენა, ან თავისუფლება!

და ჩვენც, საბჭოთა ბაგშებს, რომლებსაც დაბადებიდან ლექსთან - „მე პატარა ქართველი ვა“ ერთად გვასწავლიდნენ, რომ ჩვენი სამშობლო საქართველო კი არა, დიადი საბჭოთა, ამის მილა გვაინტერესობით, და გვაიცილებით.

სებდა აკრძალული ლიტერატურა, აკრძალული მუსიკა ჯინსები... რომელსაც მაღაზიაში ვერ იყიდედი და რომლის საფასურიც „გამომყიდველთან“ მშობლების ლამის ერთი თვის ხელფასის იდენტი.

ტყუილი და გაბერილი მიღწევების ქვეყანაშიც დაინტენ კრიზისი მანამდე, სანამ საქართველოში საპროტესტო ტალღა დაინტებოდა. „პერესტროიკაში“, ანუ გამოცხადებული გარდაქმნისა და რღვევის ქრონიკამ თავისი საქმე გააეთა. „ჯინსების თაობაში“ კათავისუფლების წყურვლი ვეღარ შეაცავა და ...რუსთაველი კარვებმა მოიცვა.

იყო ერთობა, სამშობლოსა და ერთმანეთის სიყვარული, ცეკვითა და სიმღერით გამოხატული ქართული სულის ყივილი... არ გვაპატივის... სიმღერას ტანკი დაუპირისპირეს, ახალგაზრულ ენერგიას და უკეთესი ცხოვრების სურვილს - ორლესული ნიჩაპი. ნითლად შეიღება რუსთაველი. სიმღერა სევდამ და ტკივილმა ჩანაცვლა. იმ დღეებში ძაბთ მოსილი იყო მოტელი საქართველო, რუსთაველის გამზირი კი ყვავილებს მიქერნადა.

ჩვენც, სკოლის მოსწავლეები, შავი ბაფობითა და ნინასაფრებით დავიდოდთ სკოლაში, პროტესტის ნიშანად უარი თექვით კომუნისტის ნიშანზეც, რომელიც არც მანამდე გვეპიტავებოდა...

იმ დღეება ბევრი რამ ელვისებურად შეცვალა. უცებ გახდა ცნობილი, რომ ის იდეალები, რომლითაც გვზრდიდნენ, ტყუილი იყო, რომ „თავისუფალ ერთა ძმურ კაგშირში“ კი არ ვცხოვრიბდით, არამედ ძალადობრივ ქვეყანაში, ერთგვარ „ოქროს გალიაში“, საიდანც გამოსვლის სურვილის გაუღერებაც კი მკაცრად დასჯადი იყო...

9 პრილის ტრაგედიამ „პერესტროიკა“ მოახდინა არა მატრიცა საქართველოში, არამედ მთელ საბჭოთა კავშირში. ჩვენს ქვეყნას სოლიდარობა გამოიუცხადეს ბალტიკისპირების ქვეყნებამა და საქართველოს კვალდაკვალ დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლაც დაიწყება.

9 პრილმა გარდატეხა მოახდინა ქართველის ცნობიერებაში და დამცყრიბლის რეალური სახე გამოაჩინა. მოგვანებით 9 პრილი პირდაპირ იქცა საქართველოს დამოუკიდებლობის სიმბოლოდ.

1989 წლის 26 მაისს პირველად აღინიშნა საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე და ქალაქის ცენტრალურ

სტადიონზე თამამად ვაფრიალებდით დამოუკიდებელი საქართველოს დროშს იმ „არაფორმალებთან“ ერთად, მანამდე დისიდენტების სალანდავ ეპითეტად რომ ითვლებოდა.

ყოველ 9 აპრილს მგონია, რომ ისე 16 წლის ვარ და თბილისში, ჩემს კბილა გოგონებს კლავენ. ტკივილთან ერთად მათმა სიკვდილმა ჩვენს თაობს გამბედობა ასწავლა, სიცოცხლისა და უკეთესი ცხოვრებისთვის, გადარჩენისთვის ბრძოლა ასწავლა. მონობის ბორკილების მსხვრევა და ერთმანეთის სიყვარული ასწავლა. სად წავიდა ეს სიყვარული? - იყოთხავთ თქვენ. სიყვარული არსად წასულა, ის აქვეა, ჩვენს გულებში, უბრალოდ, დანახვა და მოფრთხილება სჭირდება, რათა მან ისევ აჯობოს სიძულვილს, როგორც ერთ დროს სძლია ქართველმა მონობისა და სიკვდილს შიშს.

ყოველ 9 აპრილს მახლდება ის ტკივილი, რაც გამოვიროვთ, მაგრამ მასთან ერთად მენატრება ის განწყობა, მაშინდელ საქართველოს რომ აერთიანებდა...

იხსა შიომლაშილი

მადლი იარაგა!

ჩემი იჯახის სახელით მინდა, დიდი მადლობა გადაცუხად უცელა და მომიანს, ვიც გულწრფელი სისანულით გაიზიარდა ჩემი ტკივილი, რეალური ასწავლის თეგნიზი იაკობიშვილის, რომელსაც ბევრი მათგანი ჩემდაბაისი ზედმეტსახლით მოსხენიებდა, გარდაცვალების გამო. დმურთმა დალოცოს თითოეული მათგანი ჩვენი თანადგომისა და გამხნევებისთვის.

მეუღლე ნატროშილი-იაკობიშვილი

იყიდება!

იყიდება ფუტკრის ლაფეტი 6 ოჯახით და ყველა საჭირო ინვენტარით. იყასი შეთანხმებით. ფასი - 595 14 51 10

აპილი	მარტი	აპრილი	მაისი
შედეგი	შედეგი	შედეგი	შედეგი

გამომცემი შეს „შირაკი“ დრეკტორი ინგა შიომლაშილი

რედაქტორი გიორგი გეგენავაშვილი

რედაქტორი გიორგი გეგენავაშვილი

გამოსხივი შემოსხივი გამოსხივი

რედაქტორის მისამართია:

ქალაქი დელისისტავიანი, ფირის სამინიჭოვანი №18,

ტელ. 0 356 22 22-85;

598 72-18-72 (დორტეტრი)

591-97-73-26 (რეგისტრი)

რეგისტრირებულია

დელისისტავიანი რაიონის

სასამართლოს მიერ,

№6014-468.